

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

15039 *Llei 29/2011, de 22 de setembre, de Reconeixement i Protecció Integral a les Víctimes del Terrorisme.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

Amb la present llei, la societat espanyola, a través dels seus legítims representants en el Congrés dels Diputats i en el Senat, ret homenatge a les víctimes del terrorisme i expressa el seu compromís permanent amb totes les persones que l'han patit o que el poden patir en el futur, en qualsevol de les seues formes. Esta llei és, per tant, un signe de reconeixement i de respecte, però també de solidaritat deguda. El suport integral que persegueix representa l'esforç compartit de reparació que les víctimes i les seues famílies mereixen, inspirat en els principis de memòria, dignitat, justícia i veritat.

En efecte, memòria, dignitat, justícia i veritat són les idees de força que fonamenten el dispositiu normatiu arrelat en la present llei i que busquen, en última instància, la reparació integral de la víctima. D'acord amb estos quatre principis fonamentals, l'Estat reitera el seu compromís de perseguir la derrota definitiva, incondicional i sense contrapartides del terrorisme en totes les seues manifestacions.

El valor de la memòria com la garantia última que la societat espanyola i les seues institucions representatives no oblidaran mai els qui van perdre la vida, van patir ferides físiques o psicològiques o van veure sacrificada la seua llibertat com a conseqüència del fanatisme terrorista. L'Estat salvaguarda així el record de les víctimes del terrorisme, amb especial atenció al seu significat polític, que es concreta en la defensa de tot allò que el terrorisme pretén eliminar per a imposar el seu projecte totalitari i exclouent. La significació política de les víctimes exigeix el seu reconeixement social i constitueix una ferramenta essencial per a la deslegitimació ètica, social i política del terrorisme. El record és així un acte de justícia, i al mateix temps, un instrument civilitzador, d'educació en valors i d'eradicació definitiva, mitjançant la deslegitimació social, de l'ús de la violència per a imposar idees polítiques.

Les víctimes del terrorisme constitueixen també una referència ètica per al nostre sistema democràtic i simbolitzen la defensa de la llibertat i de l'Estat de dret enfront de l'amenaça terrorista. Els poders públics garantiran que les víctimes siguen tractades amb respecte als seus drets i asseguraran la tutela efectiva de la seua dignitat. Per això, esta llei, a través del seu sistema d'ajudes, prestacions i condecoracions, vol retre un reconeixement especial als cossos i forces de seguretat de l'Estat i a les Forces Armades d'Espanya per l'eficàcia demostrada sempre en la lluita contra l'amenaça terrorista i perquè, lamentablement, són les que han aportat el nombre més gran de víctimes mortals i de ferits tant en els atacs terroristes comesos en territori nacional com en els perpetrats pel terrorisme internacional. Este homenatge no seria genuí ni complet si no es reconeguera alhora el paper que han exercit les famílies dels membres del Cos Nacional de Policia, de la Guàrdia Civil, de l'Exèrcit, de l'Ertzaintza, dels Mossos d'Esquadra o de les policies locals, víctimes d'atemptats terroristes. L'esforç, la resistència, el coratge i la

dignitat demostrada en estos difícils anys són, sens dubte, un exemple de civisme i de compromís amb la democràcia, la Constitució i els seus valors.

Així mateix, els col·lectius representatius de les víctimes del terrorisme en el nostre país, associacions, fundacions i moviments cívics, nombrosos i plurals, són, sens dubte, un pilar fonamental en el suport a les famílies que han patit l'atac del terror. Són, igualment, un instrument de participació i de canalització de les seues demandes i pretensions, de visibilitat i vertebració, que contribuïxen també a la deslegitimació social del terrorisme i a la difusió dels principis de convivència democràtica en el marc de l'Estat constitucional i de Dret. Esta llei també pretén reforçar el seu estatus i el seu paper en la nostra societat, reconéixer-los com a interlocutors legítims i afavorir les seues iniciatives i els programes de suport a les víctimes. En este sentit, el suport o la justificació del terrorisme són incompatibles amb la participació democràtica en els distints àmbits de representació.

El respecte a la justícia com a exigència bàsica de l'Estat de Dret, d'acord amb les seues normes i garanties. Els poders públics garantiran, en este sentit i en l'àmbit de les seues competències, que no es produïsquen situacions injustes o de desemparament envers les víctimes. Concretament, treballaran per a impedir la impunitat dels crims terroristes en qualsevol de les seues manifestacions i vetllaran perquè els terroristes complisquen íntegrament les seues penes, d'acord amb el que estableix la legislació penal.

Així mateix, els poders públics contribuiran al coneixement de la veritat tenint en compte les causes reals de victimització i contribuint a un relat del que va succeir que evite equidistàncies morals o polítiques, ambigüitats o neutralitats valoratives; que arregleue amb absoluta claredat l'existència de víctimes i terroristes, de qui ha patit el dany i de qui l'ha causat, i que afavorisca un desenllaç en el qual les víctimes se senten recolzades i respectades, sense que càpia cap justificació del terrorisme i dels terroristes. En este sentit, la present llei és també una manifestació de la condemna més ferma de la societat espanyola contra el terrorisme practicat en la nostra història, incompatible amb la democràcia, el pluralisme i els valors més elementals de la civilització. El nostre reconeixement a les seues víctimes per mitjà d'esta llei és la millor forma de denunciar la seua desraó al llarg de tots estos anys.

El desplegament d'estos principis en la present llei i en els termes que estableix ha de perseguir la reparació moral, política i jurídica de les víctimes, expressió al seu torn de la solidaritat deguda amb elles i amb les seues famílies tot considerant el dany patit i la millor i més ràpida manera de recuperació.

Perquè, quan el terrorisme colpeja les societats democràtiques, causa víctimes amb l'objectiu de destruir l'Estat i les seues institucions, afecta la convivència en pau i en llibertat. En este sentit, el terrorisme, més que uns altres delictes violents, suposa la cosificació de les persones, a les quals pretén privar de la seua humanitat. Ciutadans i representants polítics, membres dels cossos i forces de la seguretat de l'Estat i de les Forces Armades, hòmens i dones, xiquets i majors, són utilitzats, de forma indiscriminada o selectiva, com a mitjans per a fins ideològics, religiosos o identitaris impossibles i indesitjables; l'ús mateix de la violència per a imposar idees en democràcia les enverina definitivament i convertix, mitjans i finalitats, en un tot incompatible amb la llibertat, el pluralisme i la democràcia.

Esta llei assumix igualment una idea relativament nova, que impregna tot l'articulat: les víctimes del terrorisme són, en efecte, víctimes de violacions de drets humans. Esta tesi reforça, sens dubte, l'estatus normatiu de la víctima, vincula els seus drets als valors constitucionals i universals de les societats obertes i democràtiques, i indica correlativament obligacions jurídiques vinculants per a l'Estat que asseguren l'adequada compensació dels qui han patit el terrorisme.

Este esforç i compromís col·lectiu, plasmat en la present llei, es concreta en el reconeixement i en el suport integral a les víctimes del terrorisme, que suposa també un augment, també qualitatiu, de les ajudes, prestacions i honors a què tenen dret.

La llei s'inspira també en el principi d'igualtat per mitjà del qual estableix criteris que garantisquen un tracte més equitatiu amb vista a la compensació i que eviten, en tot cas,

respostes desiguals davant de supòsits semblants. Al mateix temps, completa la regla general de la territorialitat als efectes del reconeixement subjectiu de la condició de víctima amb el principi de la ciutadania. La incorporació normativa d'este principi porta a protegir també els espanyols que patisquen atemptats terroristes fora d'Espanya i de la Unió Europea, amb independència que estiguen adreçats o no contra interessos espanyols, que siguen realitzats per bandes que operen habitualment a Espanya o que afecten operacions de pau i de seguretat en l'exterior.

Els principis de respecte, justícia i solidaritat són els que justifiquen que s'haja reunit en un cos normatiu la legislació plural que existia abans i que s'ha aprovat des dels orígens de la nostra democràcia per a donar resposta a les necessitats de víctimes i de familiars.

Esta llei integral, articulada amb la finalitat de constituir un cos legal unitari, regula de manera unificada les prestacions i les ajudes econòmiques directes i totes les que permeten que la incorporació a la vida familiar, social o laboral es realitze en les millors i òptimes condicions possibles. Tot això sense perjudic que, en determinats aspectes i una vegada formulat el reconeixement dels drets, calga acudir, per a aconseguir una adequada execució, a la complementació amb uns altres instruments normatius, especialment en els supòsits en què siga necessari comptar amb el suport de les diferents administracions públiques que exercixen competències sobre matèries específiques; respecte dels qui van morir i dels seus familiars, dels qui van patir en la seua integritat física, o en aspectes com la sanitat, la vivenda o l'ocupació.

La dignitat de la societat es mesura també per la dignitat amb què empara i protegeix els qui han sigut víctimes de les accions del terrorisme. Per això, esdevenen eixos fonamentals de la llei la defensa de la dignitat i el respecte a la memòria dels qui, físicament o psicològicament, van patir els danys directes del terrorisme i a les seues famílies.

La prohibició que en els llocs públics es faça ostentació per mitjà de símbols, monuments, escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives, o d'exaltació o enaltiment individual o col·lectiu del terrorisme o dels terroristes, es complementa amb altres mesures de respecte que s'incorporen en relació amb el tractament que els mitjans de comunicació facen de les imatges de persones i famílies.

En esta llei s'han mantingut i actualitzat tots els aspectes que han estat presents en la normativa fins ara vigent, al mateix temps que s'hi han incorporat noves mesures que responen a propostes posades de manifest pels col·lectius de representació i defensa de les víctimes, i a la necessitat de donar resposta a noves manifestacions transnacionals del terrorisme o a la participació espanyola en operacions internacionals de pau i seguretat.

Esta concepció integral de l'atenció a les víctimes del terrorisme no seria completa si només s'haguera projectat cap al futur. Per això, la llei arreplega l'aplicació retroactiva a tots els actes ocorreguts a partir de l'1 de gener de 1960 i obri també l'aplicació retroactiva per als qui, en aplicació de la legislació anterior, hagen pogut rebre en concepte d'ajudes o indemnitzacions quanties inferiors a les que la present llei establix.

II

El títol primer s'inicia definint l'objecte i finalitat de la llei des de la perspectiva de la protecció integral de les víctimes de terrorisme, i destaca de manera expressa la defensa de la dignitat de les víctimes tot incorporant juntament amb els seus destinataris una nova figura, la dels amenaçats, i assenyalant, quant a l'àmbit temporal, que l'aplicació s'estén als casos esdevinguts des de l'1 de gener de 1960.

El títol segon incorpora les mesures que, pel seu caràcter general i immediat, s'han de posar en pràctica davant de la situació d'atemptat terrorista. Partix de la necessària col·laboració i cooperació de totes les administracions públiques, de manera que els mitjans de què disposen totes i cada una d'estes es posen al servici de les víctimes i de les persones afectades perquè disposen d'atenció personalitzada per a poder fer efectius els seus drets.

El títol tercer, dedicat als drets i a les prestacions, s'inicia amb l'enumeració i la definició dels distints destinataris d'esta llei, al mateix temps que es mantenen les previsions ja existents en la normativa anterior sobre el seu règim jurídic, sistema de compatibilitat i tractament fiscal. A continuació s'incorporen les regles relatives als pagaments per causa de defunció, a les persones beneficiàries i a l'orde de prelación d'estes. Es regulen, amb remissió expressa als annexos de la llei, les prestacions i ajudes pels danys personals corresponents. Es preveu la necessària adequació en relació amb les càrregues familiars.

És en este títol on s'incorpora alguna de les principals innovacions d'esta llei.

En primer lloc, s'han unificat en esta llei les prestacions que fins ara estaven regulades de manera diferenciada en les lleis anteriors, alhora que se n'ha incrementat l'import. Es manté el principi d'assumpció per part de l'Estat del pagament de les indemnitzacions fixades en sentència ferma en concepte de responsabilitat civil i es fixa una quantia específica per als casos de defunció, gran invalidesa i invalidesa en els seus diferents graus i lesions no invalidants, de manera que totes les víctimes tinguen garantit un mateix tracte indemnitzatori i s'eviten així possibles diferències de tracte econòmic davant de situacions iguals. Tot això sense perjudic que les víctimes conserven l'exercici d'accions civils per a poder reclamar als responsables dels delictes les diferències que es puguén derivar en el cas que les indemnitzacions fixades puguén ser superiors a les assumides per l'Estat.

En segon lloc, s'ha regulat expressament el sistema indemnitzatori per als casos d'ajudes excepcionals per danys patits a l'estranger, regulació que estava pendent de desplegament i que havia constituït una de les demandes de les diferents associacions de víctimes. Per a configurar estes ajudes excepcionals, i en atenció a la seua naturalesa, s'han tingut en compte els criteris generals que s'apliquen en uns altres àmbits de l'activitat indemnitzatòria de l'Administració. Així, s'ha fixat la quantia del cinquanta per cent per a les persones que tinguen la residència habitual en el país on es produïsquen els danys; i un quaranta per cent per a les qui no tinguen la residència habitual en el país on es produïska l'acció terrorista.

A continuació s'han incorporat els diferents articles en què es configuren les diferents indemnitzacions per danys de caràcter material, danys patits en vivendes i vehicles, en establiments mercantils i industrials i en seus d'organitzacions i de partits polítics.

Respecte del procediment de sol·licitud i tramitació de les ajudes i indemnitzacions, es manté la competència en el Ministeri de l'Interior i s'adopten algunes mesures per a simplificar la tramitació i garantir la participació i la presència d'este Ministeri en altres òrgans que hi puguén intervenir, i en particular sempre que així ho autoritzen els interessats, per a poder demanar informació dels tribunals sobre documents, informes i altres dades que estiguen en el seu poder i que puguén resultar d'interés per a resoldre els expedients.

En el títol quart es configura ja de manera integral tot el conjunt de mesures que, sota la denominació de «règim de protecció social», tenen com a finalitat atendre les necessitats de qualsevol tipus que al llarg de la vida es generen per als qui s'han vist afectats per l'acció terrorista.

Respecte de les necessitats d'atenció sanitària, s'incorpora la previsió de formació especialitzada dels professionals sanitaris per a abordar l'atenció i el tractament de les víctimes; en els plans nacionals de salut s'incorporarà un pla d'atenció integrada i integral per a atendre-les i el Sistema Nacional de Salut preveurà en el règim específic a què es referixen els apartats anteriors la prestació d'atenció psicològica, psicopedagògica i, si és el cas, psiquiàtrica, a les persones compreses en l'àmbit d'aplicació de la llei.

De manera complementària i addicional, es regulen les ajudes per a finançar tractaments mèdics, pròtesis i intervencions quirúrgiques i gastos mèdics en les quanties que puguén no estar cobertes pels respectius sistemes de previsió a què les víctimes estiguen acollides.

Per a atendre les necessitats que apareixen a conseqüència dels efectes que les accions terroristes produïxen en la vida, es garantix la possibilitat de mobilitat geogràfica i

funcional i la reordenació dels temps de treball; també es preveu l'obligatorietat que els plans de polítiques actives d'ocupació reserven un apartat adreçat a les víctimes en condicions adequades a les seues necessitats físiques o psíquiques.

Estes mesures permetran als qui hagen patit l'acció terrorista no sols poder continuar amb les seues activitats professionals, sinó adquirir noves formacions per a incorporar-se en condicions de qualitat a la vida laboral.

Es preveu la possibilitat que el Ministeri de l'Interior, en cas de situacions d'especial necessitat personal o familiar, pugua atorgar ajudes extraordinàries. Tot i que la llei, en conjunt, ofereix un sistema de garantia de suport i ajuda, s'ha considerat necessari dotar l'Administració d'un instrument complementari per a poder atendre les persones que es puguen trobar en estes situacions especials.

S'hi incorporen previsions relatives a la possibilitat d'exercir el dret de preferència d'accés a la vivenda, tant en règim d'adquisició com de lloguer, per a les persones que puguen necessitar, com a resultat o per seqüeles de l'acció terrorista, canviar de vivenda o de lloc de residència.

En l'àmbit educatiu, es regulen les exempcions de taxes acadèmiques, els sistemes de beques, el suport dins del sistema educatiu i l'adaptació dels sistemes d'ensenyança.

Es completa amb la previsió que als estrangers que siguen víctimes de terrorisme a Espanya se'ls tinga en compte esta condició per a la concessió de nacionalitat per carta de naturalesa.

El capítol setè d'este títol quart és reflex de la importància que la defensa i la protecció de la dignitat de les persones víctimes de terrorisme tenen per a la societat en conjunt. La protecció de la seua intimitat, la declaració d'il·licitud de la publicitat que pretenga donar un tracte despectiu o vexatori a les víctimes o als familiars, la necessitat que per part dels mitjans de comunicació s'evite tot ús desproporcionat o inadequat de les imatges personals d'aquells i la realització per part de les administracions públiques de campanyes i d'activitats de formació i sensibilització dels professionals de la informació donaran com a resultat que la dignitat de les víctimes siga respectada en tot moment.

El títol quint està destinat completament a protegir les víctimes i les seues famílies en l'àmbit processal. Junt amb les ajudes per a una assistència jurídica especialitzada, es consagra el denominat principi de mínima lesivitat en el desenrotllament del procés penal, de manera que no es veguen obligades a mantindre contacte directe visual amb els imputats o amb els acusats i que eviten les manifestacions, signes o declaracions que puguen denigrar-los o ofendre'ls, per tal de previndre una victimització secundària.

En tot cas, els jutges i els tribunals vetllaran per la dignitat i la seguretat personal de les víctimes en la tramitació del procés, les protegiran i evitaran la utilització de signes i d'inscripcions que puguen ofendre-les o denigrar-les.

Dins d'estes mesures, es preveu la implementació i consolidació d'una oficina de suport a les víctimes en l'Audiència Nacional i d'oficines específiques per a l'atenció personalitzada ateses per personal especialitzat.

La defensa de la dignitat de les persones víctimes d'accions terroristes es complementa en el títol sext amb el necessari reconeixement públic i social a través del sistema de condecoracions i honors públics: la Reial Orde de Reconeixement de les víctimes del terrorisme que s'atorga, amb el grau de Gran Creu, i a títol pòstum, als difunts en actes terroristes, i, amb el grau de Comanda, als ferits i segrestats en actes terroristes.

A més, s'establix que els poders públics impulsaran mesures actives per a assegurar, dins del màxim respecte i dignificació de les víctimes, i per mitjà d'actes, símbols, monuments o elements anàlegs, el record i el reconeixement de les víctimes del terrorisme, i que vetllaran per destacar la presència protocol·lària i el reconeixement social de les víctimes del terrorisme en tots els actes institucionals que els afecten.

El contingut del títol setè respon a la necessitat de protegir la dignitat pública de les víctimes. L'Estat assumix esta protecció i es declara expressament la prohibició d'exhibir públicament monuments, escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives o d'exaltació o enaltiment individual o col·lectiu del terrorisme o dels

terroristes. Per a això, les administracions públiques hauran d'adoptar les mesures per a impedir o per a fer cessar estes situacions.

El Ministeri de l'Interior assumix l'obligació de mantindre les adequades vies d'informació, suport i participació, així com l'elaboració d'informes i la presentació d'iniciatives i propostes normatives que resulten necessàries a la vista de l'experiència i de les necessitats que es posen de manifest per a mantindre correctament actualitzades les necessitats de suport i protecció a les persones víctimes del terrorisme.

L'essencial labor realitzada per les associacions i organitzacions de víctimes justifica que, dins d'este títol, es dedique un capítol especial al foment del moviment associatiu.

A més de formular una declaració expressa del reconeixement públic i social de la seua labor, s'arreplega l'activitat subvencionadora destinada a les associacions l'objecte de les quals siga la representació i defensa de les víctimes.

En compliment d'eixos principis i del de configurar un marc legislatiu que done resposta a la necessitat de protecció integral de les víctimes del terrorisme, no sols s'han establert previsions cap al futur. Per això, la llei, en la disposició addicional primera, tracta l'aplicació retroactiva per als qui hagen pogut rebre indemnitzacions o compensacions econòmiques inferiors a les indicades en l'annex I de la norma.

En les disposicions addicionals es complementen les previsions substantives incorporades en el text amb la creació, en el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, d'una comissió d'anàlisi del tractament de les víctimes del terrorisme; la incorporació, dins del Pla d'Ocupació del Regne d'Espanya, d'un pla propi per als qui són víctimes del terrorisme i estan inscrits com a demandants d'ocupació; l'adopció de mesures sobre l'accés de les víctimes a l'ocupació pública, i l'actualització de les indemnitzacions per danys.

- Títol primer. Disposicions generals.
- Títol segon. Actuacions immediates per a la protecció de les víctimes després d'un atemptat terrorista.
- Títol tercer. Dels drets i de les prestacions derivats d'actes de terrorisme.
  - Capítol primer. Disposicions generals.
  - Capítol segon. Pagament de danys.
  - Secció primera. Danys personals.
  - Secció segona. Danys materials.
  - Capítol tercer. Procediment i competència.
- Títol quart. Règim de protecció social.
  - Capítol primer. Assistència sanitària.
  - Capítol segon. Drets laborals i de Seguretat Social.
  - Capítol tercer. Ajudes extraordinàries a les víctimes del terrorisme.
  - Capítol quart. Actuacions en matèria de vivenda.
  - Capítol quint. Ajudes educatives.
  - Capítol sext. Drets específics dels estrangers víctimes del terrorisme.
  - Capítol setè. Drets dels afectats en el tractament de les informacions corresponents a les víctimes del terrorisme.
- Títol quint. Protecció de les víctimes en els processos judicials.
  - Capítol únic. Principis rectors i drets processals de la víctima de terrorisme davant dels tribunals espanyols.
- Títol sext. Reconeixements i condecoracions.
- Títol setè. Tutela institucional i suport a les víctimes del terrorisme.
  - Capítol primer. Tutela institucional.
  - Capítol segon. Foment del moviment associatiu i fundacional.
- Annex I. Indemnitzacions per danys físics i psicofísics. Barems.
- Disposicions addicionals.
  - Disposició addicional primera. Aplicació retroactiva als qui ja hagen obtingut ajudes i indemnitzacions.
  - Disposició addicional segona. Comissió d'Anàlisi del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.
  - Disposició addicional tercera. Pla d'Ocupació.
  - Disposició addicional quarta. Mesures d'ocupació pública.
  - Disposició addicional quinta. Competències autonòmiques.
  - Disposició addicional sexta. Carta Europea de Drets de les Víctimes del Terrorisme.
  - Disposició addicional setima. Actualització de les indemnitzacions per danys físics i psicofísics.
- Disposició derogatòria única.
- Disposicions finals.
  - Disposició final primera. Desplegament reglamentari.
  - Disposició final segona. Consideració de les associacions de víctimes com a associacions d'utilitat pública.
  - Disposició final tercera. Consignació economicopressupostària de la llei.
  - Disposició final quarta. Normes supletòries.
  - Disposició final quinta. Entrada en vigor.

TÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

La present llei té com a objecte el reconeixement de les víctimes del terrorisme i l'establiment d'un marc d'indemnitzacions, ajudes, prestacions, garanties i condecoracions amb la finalitat de reconèixer i atenuar, en la mesura que siga possible, les conseqüències de l'acció terrorista en les víctimes i en les seues famílies o en les persones que hagen patit danys a conseqüència de l'acció terrorista.

Article 2. *Valors i finalitat.*

1. Esta llei es fonamenta en els valors de memòria, dignitat, justícia i veritat. Memòria, que salvuarde i mantinga viu el seu reconeixement social i polític; dignitat, que simbolitze en les víctimes la defensa de l'Estat democràtic de Dret enfront de l'amenaça terrorista; justícia, per a rescabalar les víctimes, evitar situacions de desemparament i condemnar els terroristes; veritat, al posar de manifest la violació dels drets humans que suposen les accions terroristes.

2. Per al compliment d'estos valors, la llei articula un conjunt integral de mesures que correspon impulsar i implantar a l'Administració General de l'Estat i a les administracions públiques competents, encaminades a aconseguir els fins següents:

a) Reconèixer i promoure la dignitat i la memòria de les víctimes del terrorisme i assegurar la reparació efectiva i la justícia amb elles.

b) Dotar les víctimes del terrorisme d'una protecció integral.

c) Rescabalar les víctimes, per mitjà de les indemnitzacions i ajudes previstes en la llei, dels danys personals i materials patits a conseqüència de l'acció terrorista.

d) Enfortir les mesures d'atenció a les víctimes del terrorisme dotant els poders públics d'instruments eficaços en l'àmbit de la protecció social, els servicis socials i sanitaris.

e) Reconèixer els drets de les víctimes del terrorisme, exigibles davant de les administracions públiques, i així assegurar un accés ràpid, transparent i eficaç als servicis establits a este efecte.

f) Establir mecanismes de flexibilització i coordinació en el conjunt de tràmits administratius que són necessaris per a obtindre les indemnitzacions, ajudes i prestacions previstes en la llei.

g) Establir un marc específic en el tractament processal de les víctimes, especialment en els processos en què siguen part. Promoure la col·laboració i participació de les entitats, associacions i organitzacions que des de la societat civil actuen contra el terrorisme.

h) Reconèixer les persones objecte d'amenaçes i coaccions dels grups terroristes i del seu entorn, i donar-los suport.

Article 3. *Destinatari.*

La present llei serà aplicable als qui patisquen l'acció terrorista, definida esta com la duta a terme per persones integrades en organitzacions o en grups criminals que tinguen com a finalitat o per objecte subvertir l'orde constitucional o alterar greument la pau pública.

Serà aplicable també a les víctimes dels actes adreçats a aconseguir els fins indicats en el paràgraf precedent, encara que els responsables no siguen persones integrades en les esmentades organitzacions o grups criminals.

Article 4. *Titulars dels drets i de les prestacions.*

Es consideraran titulars dels drets i de les prestacions regulats en la present llei:

1. Les persones mortes o que han patit danys físics i/o psíquics a conseqüència de l'activitat terrorista i que, als efectes de la llei, són considerades víctimes del terrorisme.
2. Les persones que, en el cas de defunció de la víctima a què es referix l'apartat anterior, i en els termes i amb l'orde de preferència que estableix l'article 17 d'esta llei, puguen ser titulars de les ajudes o dels drets per raó del parentiu, de la convivència o de la relació de dependència amb la persona morta.
3. Les persones que patisquen danys materials, quan, d'acord amb este article, no tinguen la consideració de víctima d'actes de terrorisme o de titular d'ajudes, prestacions o indemnitzacions.
4. Els termes del reconeixement de la consideració de víctima o destinatari de les ajudes, prestacions i indemnitzacions seran els que estableisca per a cada una de les situacions esta llei i les normes reglamentàries que la despleguen.
5. En el supòsit de defunció, seran considerades víctimes del terrorisme, exclusivament a efectes honorífics, de respecte, dignitat i defensa pública d'estos valors, el cònjuge del difunt o la persona lligada amb ell per una relació anàloga d'afectivitat, els pares i els fills, els iaïos i els germans. Tot això sense perjudi dels drets, les prestacions, les indemnitzacions i la resta d'ajudes que els atorga la present llei.
6. Els familiars dels difunts, fins al segon grau de consanguinitat, i les persones que, per haver sigut objecte d'atemptats terroristes, hagen resultat il·leses, als efectes honorífics i de condecoracions, sense dret a cap compensació econòmica.

Article 5. *Dels amenaçats.*

Les persones que acrediten patir situacions d'amenaçes o coaccions directes i reiterades, procedents d'organitzacions terroristes, seran objecte d'especial atenció, en el marc de les seues competències, per part de les administracions públiques.

Article 6. *Àmbit d'aplicació territorial.*

1. El règim de les ajudes, prestacions i indemnitzacions s'aplicarà quan els fets es cometen en territori espanyol o sota jurisdicció espanyola.
2. Així mateix, serà aplicable:
  - a) A les persones de nacionalitat espanyola que siguen víctimes en l'estranger de grups que operen habitualment a Espanya, o víctimes d'accions terroristes adreçades a atemptar contra l'Estat espanyol o contra els interessos espanyols.
  - b) Als participants en operacions de pau i seguretat que formen part dels contingents d'Espanya en l'exterior i siguen objecte d'un atemptat terrorista.

3. Els espanyols víctimes d'accions terroristes comeses fora del territori nacional, no compresos en els apartats precedents, tindran dret a percebre exclusivament l'ajuda fixada en l'article 22 d'esta llei.

Article 7. *Àmbit d'aplicació temporal.*

Les disposicions de la present llei seran aplicables als fets que s'hagen comés des de l'1 de gener de 1960.

TÍTOL SEGON

Actuacions immediates després d'un atemptat terrorista per a la protecció de les víctimes

Article 8. Informació general.

1. Les administracions públiques competents establiran protocols generals d'actuació per a situacions derivades d'un atemptat terrorista, amb la finalitat de preveure les accions immediates que calga executar i els servicis o els organismes que hi hagen d'intervindre. L'Administració General de l'Estat establirà els criteris per a l'elaboració dels esmentats protocols.

2. Per a aconseguir la màxima eficàcia en l'execució dels protocols, les administracions públiques establiran mecanismes específics de coordinació i cooperació, que comprendran la creació d'unitats o de llocs de comandament integrats pels responsables dels distints servicis o intervinents.

3. Correspon al Ministeri de l'Interior, a través dels delegats del Govern en les comunitats autònomes, i de la direcció general responsable de l'assistència a les víctimes del terrorisme, impulsar i coordinar l'elaboració, l'execució i la difusió dels protocols.

Article 9. Assistència psicològica i psiquiàtrica immediata.

1. Les persones afectades per un atemptat terrorista rebran, amb caràcter immediat i gratuït, l'assistència psicològica i psiquiàtrica necessària per a cobrir les seues necessitats d'atenció, durant tot el temps que necessiten d'acord amb els criteris mèdics i buscant en tot cas la millor i més ràpida recuperació.

2. A estos efectes, l'Administració General de l'Estat podrà establir els concerts oportuns amb unes altres administracions públiques o amb entitats privades per a articular un sistema immediat, coordinat i prou organitzat capaç de pal·liar, en el pla individual, els efectes d'un atemptat terrorista.

Article 10. Assistència sanitària d'urgència.

1. L'assistència sanitària d'urgència serà prestada pels òrgans i per les entitats que componen el Sistema Nacional de Salut, en les condicions que establisquen les seues normes de funcionament.

2. Les autoritats sanitàries i el personal de direcció dels establiments sanitaris adoptaran procediments específics adreçats a localitzar els familiars de les víctimes i a informar-los sobre l'estat d'estes. El Ministeri de l'Interior serà l'habilitat per a demanar de les esmentades autoritats i centres sanitaris tota la informació que necessite per a la correcta prestació dels servicis d'atenció a les víctimes del terrorisme i als seus familiars.

3. L'assistència a què es referix este article inclourà, en el règim que reglamentàriament es determine, l'assistència psicològica i psiquiàtrica que siga necessària fins que s'adquirisca este dret de conformitat amb el que s'indica en els articles següents.

Article 11. Informació específica sobre ajudes, indemnitzacions i la resta de prestacions.

1. Les administracions públiques competents establiran, de forma coordinada, en els seus respectius àmbits i competències, els mecanismes d'informació que permeten conèixer els procediments per a obtindre les ajudes, indemnitzacions i prestacions que pertoquen.

2. L'esmentada informació serà personalitzada i adaptada a les característiques i a les situacions que patixen les persones afectades per un atemptat terrorista, i estarà orientada al reconeixement del règim previst en esta llei i al conjunt de prestacions que conté el Sistema Nacional de Salut.

3. S'articularan els mitjans necessaris perquè les víctimes del terrorisme que, per les seues circumstàncies personals i socials, puguen tindre més dificultat per a accedir

íntegrament a la informació, tinguen assegurat l'exercici efectiu d'este dret. A este efecte, es garantirà que les persones a qui la present llei és d'aplicació, i que es troben en una situació de discapacitat o de desconeixement de l'idioma, puguen obtindre, de forma intel·ligible, informació sobre els seus drets i sobre els recursos existents per a cobrir les seues necessitats.

Article 12. *Gastos de sepeli i d'inhumació.*

L'Administració General de l'Estat, en els termes que reglamentàriament s'establisquen, assumirà els gastos de trasllat, sepeli i inhumació, i/o incineració de les persones que moren a conseqüència d'un atemptat terrorista.

Article 13. *Assistència consular i diplomàtica.*

L'Administració General de l'Estat en l'exterior establirà instruments d'atenció específica a les víctimes espanyoles per mitjà d'assistència consular i diplomàtica efectiva en les situacions d'atemptat terrorista en l'estranger.

TÍTOL TERCER

Dels drets i prestacions derivats d'actes de terrorisme

CAPÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Article 14. *Delimitació dels drets i prestacions.*

1. Les persones compreses en l'article 4, apartat primer, tindran els drets i les prestacions establides en esta llei pels danys personals que els hagen causat les accions terroristes. Si com a conseqüència de l'activitat delictiva la víctima ha mort, els titulars seran les persones que s'indiquen en l'article 4 apartat segon de la llei.

2. Les persones compreses en l'article 4, apartats 1 i 2, tindran dret, així mateix, que l'Estat els abone la quantitat imposada als condemnats en concepte de responsabilitat civil en virtut de sentència ferma per terrorisme, en els termes que preveu esta llei.

3. Les persones compreses en l'article 4, apartats 1 i 2, tindran dret a obtindre les prestacions dels règims públics de protecció social amb l'abast i règim específic establits en la present llei.

4. Les persones compreses en l'article 4, apartat 3, tindran dret a percebre les indemnitzacions per danys materials que preveu esta llei.

5. Les pensions extraordinàries derivades d'actes terroristes es regiran per les disposicions específiques del sistema de la Seguretat Social o del règim de classes passives de l'Estat que corresponga.

Article 15. *Règim jurídic de les ajudes.*

1. Les ajudes i indemnitzacions establides en esta llei són compatibles amb les pensions, ajudes i compensacions que s'hi puguen reconèixer o en qualsevol altra que puguen dictar les comunitats autònomes.

2. Així mateix, són compatibles amb l'exigència de responsabilitat patrimonial a l'Estat pel normal o anormal funcionament de l'Administració, si bé aquelles s'imputaran a la indemnització que es puga reconèixer per este concepte, i es detrauran d'esta.

Article 16. *Exempcions tributàries.*

Les quantitats percebudes com a conseqüència de les indemnitzacions, rescabaments o ajudes de caràcter econòmic a què es referix la present llei estaran

exemptes de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i de qualsevol impost personal que puga recaure sobre estes.

CAPÍTOL SEGON

Abonament de danys

Secció 1a. Danys personals

Article 17. *Rescabament per defunció.*

1. En el cas de defunció s'abonaran les quantitats que disposa l'annex I.
2. Els titulars d'este dret, de conformitat amb l'article 4, apartat 2, seran, per orde de preferència, les persones següents:
  - a) El cònjuge de la persona morta, si no estan legalment separats, o la persona que haja conviscut amb esta, de manera permanent, amb una relació d'afectivitat anàloga almenys els dos anys immediatament anteriors al moment de la defunció, llevat que hagen tingut descendència en comú, i en este cas bastarà la mera convivència, i els fills de la persona morta.
  - b) En cas d'inexistència dels anteriors, seran destinataris, per orde successiu i excloent, els pares, els néts, els germans i els iaïos de la persona morta.
  - c) En defecte dels anteriors, els fills de la persona convivent i els menors en acolliment familiar permanent de la persona morta, quan en depenguen econòmicament.
3. En el cas de la concurrència prevista en l'apartat a), l'ajuda es repartirà a parts iguals; una correspondrà al cònjuge o convivent i l'altra als fills, i esta última es distribuirà entre ells per parts iguals.
4. En els supòsits de concurrència de persones amb el mateix parentiu, la quantia total es repartirà entre estes per parts iguals.

Article 18. *Rescabament per danys personals.*

Les víctimes del terrorisme que com a conseqüència del delictes patisquen danys personals tindran dret a les indemnitzacions fixades en les taules I, II i III de l'annex d'esta llei per als distints graus d'incapacitat, lesions no invalidants i segrest.

Article 19. *Adequació en funció de les càrregues familiars.*

Les persones a què es referix l'article 17, i les víctimes afectades amb un grau d'incapacitat permanent, tindran dret que l'ajuda que perceben siga incrementada en una quantitat fixa de vint mensualitats de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) que corresponga, quant a cada un dels fills, o menors acollits que depenguen econòmicament de la víctima.

Article 20. *Abonament per l'Estat de la responsabilitat civil fixada en sentència. Caràcter extraordinari de l'abonament.*

1. L'Estat assumirà amb caràcter extraordinari l'abonament de les indemnitzacions corresponents, imposades en sentència ferma en concepte de responsabilitat civil, per la comissió d'algun dels delictes compresos en l'àmbit d'aplicació d'esta llei.
2. Les indemnitzacions s'estendran únicament als danys físics o psíquics.
3. La indemnització s'abonarà a les víctimes de terrorisme o a les persones indicades en l'article 17 i, en defecte d'estes, als seus hereus o a qui es fixe com a destinataris en la resolució judicial que s'adopte.

4. La quantitat total que ha d'abonar l'Estat, en concepte de responsabilitat civil fixada en sentència, no podrà excedir les quanties següents:

- Defunció: 500.000 euros.
- Gran invalidesa: 750.000 euros.
- Incapacitat permanent absoluta: 300.000 euros.
- Incapacitat permanent total: 200.000 euros.
- Incapacitat permanent parcial: 125.000 euros.
- Lesions no invalidants: 100.000 euros.

5. Quan les persones a les quals es referix l'apartat 3 hagen percebut l'ajuda per danys personals, d'acord amb el que preveu l'article 17 d'esta llei, la quantia de l'abonament extraordinari per part de l'Estat s'estendrà únicament a la diferència que hi ha entre la quantitat fixada com a responsabilitat civil en sentència ferma amb els límits de l'apartat anterior i la quantitat percebuda com a ajuda pels danys personals.

6. En el cas que la quantia de la indemnització fixada en sentència ferma siga igual o inferior a la percebuda com a ajuda per danys personals, l'Administració no durà a terme cap activitat.

7. En cap cas l'abonament previst en este article suposa l'assumpció de responsabilitat civil subsidiària per part de l'Estat en els processos penals.

Article 21. *Subrogació de l'Estat en les accions de responsabilitat civil.*

1. L'Estat se subrogarà en les accions que els perceptors de les indemnitzacions i prestacions rebudes en aplicació d'esta llei puguen exercir contra els responsables dels actes de terrorisme fins al límit de la indemnització satisfeta per l'Estat. A este efecte hauran de transmetre a l'Estat les accions civils corresponents, amb caràcter previ a la percepció de les ajudes i prestacions.

2. Els destinataris de les indemnitzacions i prestacions per terrorisme als quals la sentència judicial haja reconegut drets de rescabament per un import superior al rebut de l'Estat en aplicació d'esta llei conservaran l'acció civil per a reclamar la diferència als responsables de l'acció delictiva causant dels danys.

Article 22. *Ajudes excepcionals per danys patits en l'estranger.*

1. Els espanyols víctimes d'accions terroristes comeses fora del territori nacional a què es referix l'article 6.3 tindran dret a percebre exclusivament una ajuda econòmica en els termes que s'establixen a continuació:

Si l'espanyol té la seua residència habitual en el país en què es produïska l'acció terrorista, percebrà el 50% de les quantitats fixades en la taula I de l'annex.

Si l'espanyol no té la seua residència habitual en el país en què es produïska l'acció terrorista, percebrà el 40% de les quantitats fixades en la taula I de l'annex.

2. L'ajuda econòmica tindrà caràcter subsidiari de les compensacions que l'Estat on s'haja produït l'atemptat pugua haver reconegut a la víctima. Si la indemnització a percebre en l'exterior és inferior a l'establida a Espanya, l'Estat espanyol abonarà la diferència.

3. En cas de concurrència d'ajudes o compensacions, l'Estat podrà abonar inicialment l'import total calculat de conformitat amb l'apartat 1 d'este article, en qualitat de pagament a compte de la liquidació final corresponent. En esta liquidació es consideraran els ingressos percebuts per la víctima en l'estranger i s'assenyalarà, si és el cas, l'obligació de reintegrament a l'Estat de la quantitat que corresponga.

4. El reconeixement d'esta ajuda no produirà efectes en altres legislacions específiques.

Secció 2a. Danys materials

Article 23. *Abast de la indemnització per danys materials.*

1. Els danys materials causats com a conseqüència o en ocasió dels delictes de terrorisme als qui no siguen responsables d'estos seran indemnitzables per l'Administració General de l'Estat en els termes que preveu el present article i els articles següents.

2. La indemnització comprendrà els danys causats en la vivenda de les persones físiques, en establiments mercantils, industrials o elements productius de les empreses, en les seus de partits polítics, sindicats o organitzacions socials i els produïts en vehicles.

L'Administració General de l'Estat podrà encarregar la reparació dels immobles mencionats en l'apartat anterior a empreses constructores, i abonarà directament a estes el seu import.

Els contractes administratius a què donen lloc les obres de reparació es tramitaran pel procediment d'emergència previst en la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

Sense perjudi d'això, l'Administració General de l'Estat podrà subscriure convenis amb altres administracions públiques, a fi que estes assumisquen l'execució de les obres de reparació, i aquella n'abonarà l'import.

Els damnificats que s'hagen beneficiat d'obres de reparació realitzades per l'Administració General de l'Estat perdran els drets a reclamar al Consorci de Compensació d'Assegurances les indemnitzacions corresponents als danys reparats en els béns assegurats, les quals seran percebudes per l'empresa executora de les obres, o per l'Administració actuant per mitjà d'un conveni, d'acord amb els peritatges oficials del dit consorci.

3. Els rescabaments per danys materials tindran caràcter subsidiari respecte dels que hagen reconegut les administracions públiques o deriven de contractes d'assegurança, i es reduiran en la quantitat rebuda per estos conceptes.

4. No seran indemnitzables els danys causats en béns de titularitat pública.

Article 24. *Danys en les vivendes.*

1. En les vivendes habituals de les persones físiques seran indemnitzables els danys produïts en l'estructura, instal·lacions i mobiliari que siga necessari reposar perquè recuperen les condicions anteriors d'habitabilitat, excloent-ne els elements sumptuaris. En les vivendes que no tinguen el caràcter de residència habitual, el rescabament comprendrà el 50 per cent dels danys, amb el límit per vivenda que es determine reglamentàriament.

2. L'Administració General de l'Estat podrà contribuir a sufragar els gastos que origine l'allotjament provisional d'aquelles persones que, com a conseqüència d'un atemptat terrorista, hagen d'abandonar temporalment la seua vivenda i mentres s'efectuen les obres de reparació. A este efecte, podrà subscriure convenis o acords amb altres administracions públiques o amb organitzacions especialitzades en l'auxili o assistència a damnificats en situacions de sinistre o catàstrofe.

Article 25. *Danys en establiments mercantils o industrials.*

1. En el cas d'establiments mercantils o industrials, el rescabament comprendrà el valor de les reparacions necessàries per a posar novament en funcionament els dits establiments, incloent-hi el mobiliari i equip sinistrat, amb el límit d'indemnització que es fixe reglamentàriament.

2. Amb independència d'això, l'Administració General de l'Estat podrà acordar, en supòsits excepcionals i, en particular, quan com a conseqüència de l'acte terrorista quede interrompuda l'activitat d'una empresa, amb risc de pèrdua dels seus llocs de treball, subsidiar la concessió de préstecs destinats a la represa de la dita activitat.

3. El subsidi consistirà en l'abonament a l'entitat de crèdit prestadora de la diferència existent entre els pagaments d'amortització de capital i interessos al tipus d'interés fixat

per l'entitat prestadora i els que correspondrien al tipus d'interés subsidiat, que es determinarà en les normes de desplegament.

4. L'Administració General de l'Estat també podrà subscriure convenis amb entitats de crèdit a fi que estes establisquen modalitats de crèdits a baix interès, amb la finalitat que indica el paràgraf precedent.

Article 26. Danys en seus de partits polítics, sindicats i organitzacions socials.

1. En el cas de seus de partits polítics, sindicats i organitzacions socials, el rescabament comprendrà el valor de les reparacions necessàries perquè recuperen les seues condicions anteriors de funcionament, incloent-hi el mobiliari i l'equip sinistrat.

2. Es consideraran compresos com a danys indemnitzables d'esta naturalesa els produïts per actes terroristes en les seus o llocs de culte pertanyents a confessions religioses inscrites.

Article 27. Danys en vehicles.

1. Seran indemnitzables els danys causats en vehicles particulars, així com els patits pels destinats al transport terrestre de persones o mercaderies, excepte els de titularitat pública. Perquè siga procedent la indemnització, serà requisit indispensable disposar, en el moment del sinistre, de pòlissa vigent de l'assegurança obligatòria del vehicle, sempre que d'acord amb la normativa específica siga exigible la dita assegurança.

2. El rescabament comprendrà l'import dels gastos necessaris per a la seua reparació. En cas de destrucció del vehicle, o quan la reparació resulte superior al seu valor venal, la indemnització serà equivalent a l'import d'adquisició en el mercat d'un vehicle de semblants característiques tècniques i condicions d'ús al sinistrat, amb el límit màxim que s'establisca reglamentàriament.

3. El rescabament tindrà caràcter subsidiari respecte de qualssevol altres reconeguts per les administracions públiques o derivats de contractes d'assegurança, i es reduirà en una quantia igual al valor dels dits rescabaments o indemnitzacions, si estos hi concorren.

CAPÍTOL III

Procediment i competència

Article 28. Procediment per a la indemnització per danys corporals o materials.

1. El procediment per al reconeixement del dret a la indemnització pels danys a què es referix este títol serà tramitat i resolt pel Ministeri de l'Interior.

Les sol·licituds dels interessats s'han de cursar en el termini màxim d'un any des que es van produir els danys. Als efectes de terminis, es computa el dany corporal en data d'alta o consolidació de seqüeles, conforme acredite el Sistema Nacional de Salut. En els supòsits en què, com a conseqüència directa de les lesions, es produïska la defunció, s'obrirà un nou termini de la mateixa duració per a sol·licitar el rescabament o, si és el cas, la diferència que corresponga entre la quantia satisfeta per estes lesions i la que pertoque per defunció. Es procedirà de la mateixa manera quan, com a conseqüència directa de les lesions, es produïska una situació de més gravetat a la qual corresponga una quantitat superior.

En els casos de danys psicològics, el termini d'un any començarà a comptar del moment en què hi haja un diagnòstic acreditatiu de la causalitat de la seqüela.

2. Per a la qualificació de les lesions a efectes indemnitzatoris serà preceptiu el dictamen emés per un equip de valoració d'incapacitats la composició del qual es determinarà reglamentàriament segons el sistema sanitari del sol·licitant de la indemnització. En els dits equips s'integrarà, en tot cas, un representant del Ministeri de l'Interior vinculat amb l'atenció a les víctimes del terrorisme.

La qualificació de les lesions permanents que no invaliden la podrà fer, si és el cas, l'assessoria mèdica adscrita a la unitat administrativa instructora dels rescabaments.

3. La taxació pericial dels danys materials la faran els servicis competents del Consorci de Compensació d'Assegurances, al qual es reintegrarà l'import dels costos generats en la taxació dels béns no coberts per contractes d'assegurances.

4. Les avaluacions mèdiques de les lesions i les taxacions pericials dels danys materials, quan siguen determinants per a adoptar la resolució, suspendran el procediment fins a la seua incorporació a l'expedient indemnitzatori.

El Ministeri de l'Interior podrà, en l'exercici de les competències derivades d'este article, demanar les dades sobre els procediments de reconeixement de pensions extraordinàries per terrorisme relacionats amb els sol·licitants, que estiguen en els fitxers de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques.

5. Les resolucions dictades en els mencionats procediments posaran fi a la via administrativa i podran ser recorregudes potestativament en reposició o impugnades davant de l'orde jurisdiccional contenciós administratiu.

6. El termini màxim per a la resolució del procediment és de 12 mesos, i es considerarà estimada la petició en cas d'haver transcorregut l'esmentat termini sense que s'haja dictat una resolució expressa.

Article 29. *Unificació dels òrgans d'instrucció.*

1. En el Ministeri de l'Interior hi haurà un únic òrgan administratiu al qual correspondrà la instrucció de tots els expedients a què es referixen els articles anteriors.

2. Els documents d'avaluació de lesions que puga realitzar qualsevol òrgan de l'Administració General de l'Estat vincularan, pel que fa a la dita qualificació, qualsevol altre que, d'acord amb esta llei, estiga obligat a efectuar la dita avaluació per al reconeixement d'una ajuda o prestació, i dispensen els interessats de l'obligació de sotmetre's a nous reconeixements mèdics per a acreditar la dita avaluació.

3. L'esmentat òrgan operarà, a més, com a finestreta única de qualsevol altre procediment que puguen iniciar els interessats davant de l'Administració General de l'Estat, i assumirà la remissió a l'òrgan competent de les peticions deduïdes i la relació amb l'interessat.

Article 30. *Relació amb els tribunals.*

Als efectes de la tramitació dels procediments descrits en els articles anteriors i amb la finalitat de comprovar les situacions i circumstàncies que són necessàries per a la instrucció d'estos i d'evitar molèsties i tràmits als interessats, el Ministeri de l'Interior podrà demanar directament als òrgans jurisdiccional els antecedents, dades o informes que siguen necessaris per a la tramitació dels expedients quan els interessats autoritzen esta petició en el curs dels expedients en els quals són part.

TÍTOL QUART

Règim de protecció social

CAPÍTOL PRIMER

Assistència sanitària

Article 31. *Sensibilització i tractament específic de les víctimes del terrorisme.*

1. Les administracions sanitàries, en el si del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, promouran i impulsaran l'actuació dels professionals sanitaris per a l'atenció específica de les víctimes del terrorisme, i proposaran les mesures que

consideren necessàries a fi d'optimitzar la contribució del sector sanitari en l'atenció a estes.

2. En particular, es desenrotllaran programes de sensibilització i formació continuada del personal sanitari a fi de millorar i impulsar el diagnòstic, l'assistència coordinada i la rehabilitació de les víctimes del terrorisme.

3. En els plans nacionals de salut que siguen procedents, es preveurà un apartat d'intervenció integral i coordinada en els supòsits de les víctimes del terrorisme.

4. El Sistema Nacional de Salut haurà de preveure, en el règim específic a què es referixen els apartats anteriors, la prestació d'atenció psicològica, psicopedagògica i, si és el cas, psiquiàtrica a les persones compreses en l'article 4, en els apartats 1 i 2, sense que d'això es derive automàticament cap dret en l'àmbit de la reparació o de la compensació econòmica.

Article 32. Ajudes per a tractaments mèdics i assistència sanitària complementària a la dispensada pel Sistema Nacional de Salut.

1. Les persones a les quals es referix l'article 4 en els apartats 1 i 2 podran rebre ajudes específiques destinades a finançar tractaments mèdics, pròtesis i intervencions quirúrgiques, sempre que se n'acredite la necessitat actual, que tinguen vinculació amb l'atemptat terrorista i que no hagen sigut coberts bé per un sistema públic o privat d'assegurança, bé pel règim públic de rescabaments o ajudes a les víctimes d'actes terroristes.

2. Seran igualment indemnitzables els gastos per tractaments mèdics en la quantia no coberta per qualsevol sistema de previsió a què estes persones estiguen acollides.

3. Estes ajudes són complementàries i addicionals a les que es determinen en la present llei.

Seran incompatibles amb les que establisca, pels mateixos conceptes, el sistema públic sanitari, i no podran ser indemnitzades quan este sistema cobrisca la prestació en qüestió.

CAPÍTOL SEGON

Drets laborals i de Seguretat Social

Article 33. Drets laborals.

Les víctimes del terrorisme a les quals es referix l'article 4, apartat 1, tindran dret, en els termes que preveu l'Estatut dels Treballadors, a la reordenació del seu temps de treball i a la mobilitat geogràfica.

Article 34. De les polítiques actives d'ocupació.

Les administracions públiques competents establiran una línia específica per a incloure les persones a les quals es referix l'article 4, en els apartats 1 i 2, en el marc de les polítiques actives d'ocupació, en condicions que siguen compatibles amb la seua situació física i psíquica.

Article 35. Drets dels funcionaris i del personal laboral al servici de les administracions públiques.

1. Les persones a les quals es referix l'article 4, en l'apartat 1, que tinguen la condició de funcionaris públics tindran dret a la reducció o a la reordenació del seu temps de treball i a la mobilitat geogràfica de centre de treball, en els termes que es determinen en la seua legislació específica.

2. En el cas que s'exercisca el dret a la mobilitat geogràfica previst en l'apartat anterior, els cònjuges o persones vinculades per una relació d'afectivitat anàloga amb

aquells tindran dret preferent a ocupar un lloc de treball igual o semblant al que exercisquen, si hi ha plaça vacant en la mateixa localitat.

3. Estos drets, en la mesura que siga compatible amb el seu propi règim jurídic, seran aplicables, igualment i en els termes que establisca la seua legislació específica, al personal laboral al servici de les administracions públiques.

CAPÍTOL TERCER

Ajudes extraordinàries a les víctimes del terrorisme

Article 36. *Ajudes extraordinàries a les víctimes del terrorisme.*

Sense perjudi dels rescabaments i ajudes de caràcter ordinari, el Ministeri de l'Interior podrà concedir ajudes extraordinàries per a pal·liar situacions de necessitat personal o familiar plenament o insuficientment cobertes. Estes ajudes són compatibles amb les ajudes ordinàries previstes en esta llei.

CAPÍTOL QUART

Actuacions en matèria de vivenda

Article 37. *Tractament específic en matèria de vivenda pública.*

1. Les administracions públiques procuraran que les persones incloses en l'article 4 d'esta llei tinguen una consideració preferent en l'adjudicació de vivendes de protecció pública, especialment quan les seqüeles de l'acte terrorista obliguen al canvi d'aquella en què vivien.

2. Les administracions públiques vetllaran per l'establiment d'un règim preferent perquè també puguen ocupar vivendes de lloguer quan siguen gestionades per mitjà de sistemes o organitzacions públiques.

3. Les administracions públiques establiran ajudes per a l'adaptació de les vivendes d'aquelles víctimes que ho requerisquen a causa de les seqüeles esdevingudes d'actes terroristes.

CAPÍTOL QUINT

Ajudes educatives

Article 38. *Exempció de taxes acadèmiques.*

Les administracions públiques competents i, si és el cas, les autoritats educatives adoptaran, en els diversos nivells educatius, les mesures necessàries per a assegurar l'exempció de qualsevol tipus de taxes acadèmiques en els centres oficials d'estudis a les víctimes d'actes terroristes definides en l'article 4, apartat 1, de la present llei, així com als fills d'aquells que han patit danys físics i/o psíquics a conseqüència de l'activitat terrorista.

Article 39. *Concessió d'ajudes a l'estudi.*

1. Es concediran ajudes d'estudi quan, com a conseqüència d'un acte terrorista, es deriven per a l'estudiant, per al seu viudo o viuda, parella de fet o fills del difunt, o per als seus pares, germans, tutors o guardadors, danys personals que els incapaciten per a l'exercici de la seua professió habitual.

2. Les normes de desplegament de la present disposició determinaran les modalitats de les ajudes, les seues quanties i les condicions per a la seua percepció, i n'establiran, en tot cas, la incompatibilitat amb les percebudes, pel mateix concepte, d'altres administracions públiques.

Article 40. *Règim específic d'assistència a les víctimes en el sistema educatiu.*

1. Les administracions públiques amb competència en matèria educativa podran establir un sistema d'atenció específica a les víctimes del terrorisme a què es referix l'article 4 d'esta llei, en els apartats 1 i 2, per mitjà de la designació de tutors o altres sistemes que permeten l'atenció individualitzada i faciliten la continuació dels estudis que estaven realitzant o que pogueren realitzar.

2. Així mateix, les esmentades autoritats, en col·laboració amb els directors i responsables dels centres docents, procuraran, si és necessari, adaptar el règim docent a les seues condicions físicopsíquiques.

CAPÍTOL SEXT

Drets específics dels estrangers víctimes del terrorisme

Article 41. *Concessió de la nacionalitat.*

La condició de víctima del terrorisme a la qual es referix l'article 4.1 d'esta llei es considerarà com a circumstància excepcional als efectes de l'adquisició de la nacionalitat espanyola per carta de naturalesa.

CAPÍTOL SÈPTIM

Drets dels afectats en el tractament de les informacions corresponents a les víctimes del terrorisme

Article 42. *De la protecció de dades i les limitacions a la publicitat.*

En les actuacions i procediments relacionats amb el terrorisme, es protegirà la intimitat de les víctimes; en especial les seues dades personals, les dels seus descendents i les de qualsevol altra persona que estiga sota la seua guarda o custòdia.

Article 43. *Publicitat il·lícita.*

D'acord amb el que estableix la legislació específica en la matèria, es considerarà il·lícita la publicitat que utilitze la imatge de les víctimes amb caràcter despreciatiu, vexatori o sensacionalista o amb ànim lucratiu.

Article 44. *Vigilància i control.*

Les institucions a les quals corresponga vetlar perquè els mitjans audiovisuals complisquen les seues obligacions adoptaran les mesures que siguen procedents per a assegurar un tractament de les víctimes del terrorisme d'acord amb els principis i valors constitucionals, sense perjudi de les possibles actuacions que puguem adoptar altres entitats.

Article 45. *Accions de cessació i rectificació.*

Les persones assenyalades en l'article 4 d'esta llei estaran legitimades per a exercir davant dels tribunals les accions de cessació i rectificació de publicitat il·lícita per utilitzar en forma vexatòria la imatge de les víctimes del terrorisme, en els termes que s'assenyalen en la legislació específica.

Article 46. *Principis aplicables a la informació sobre les víctimes del terrorisme.*

1. Els mitjans de comunicació fomentaran la protecció i salvaguarda de la imatge de les víctimes del terrorisme, i evitaran qualsevol utilització inadequada i desproporcionada d'esta.

2. La difusió d'informacions relatives a les víctimes del terrorisme tindrà en compte el respecte als drets humans, la llibertat i dignitat d'estes i de les seues famílies. En particular, es tindrà especial atenció en el tractament gràfic de les informacions.

Article 47. *Mitjans de comunicació.*

1. A fi de complir el que indica l'article anterior, les administracions públiques promouran acords d'autoregulació dotats de mecanismes de control preventiu i de resolució extrajudicial de controvèrsies eficaces que contribuïsquen al compliment de la legislació publicitària.

2. Per a aconseguir la millor realització dels fins indicats en este article i en els precedents, les administracions públiques competents podran promoure campanyes de sensibilització i formació continuada dels professionals de la informació.

TÍTOL QUINT

Protecció de les víctimes en els processos judicials

CAPÍTOL ÚNIC

Principis rectors i drets de la víctima de terrorisme davant dels tribunals espanyols

Article 48. *Dret a l'assistència jurídica gratuïta.*

1. Les víctimes del terrorisme a què es referix l'article 4, en els apartats 1 i 2, que acrediten insuficiència de recursos per a litigar, en els termes establits en la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, tenen dret a la representació i defensa gratuïtes per advocat i procurador en tots els processos i procediments administratius que tinguen causa directa o indirecta en la situació que provoca l'esmentada condició. En estos supòsits, una mateixa direcció lletrada assumirà la defensa de la víctima.

Este dret assistirà també les persones a les quals es referix l'article 4 si la víctima ha mort.

2. En tot cas, es garantirà l'assistència jurídica gratuïta de manera immediata a totes les víctimes del terrorisme que la sol·liciten, sense perjuí que si no se'ls reconeix amb posterioritat a l'esmentat dret, hauran d'abonar a l'advocat i al procurador, si és el cas, els honoraris meritats per la seua intervenció.

Article 49. *Mínima lesivitat en la participació en el procés.*

Els tribunals vetlaran perquè tota declaració o intervenció d'alguna de les persones previstes en l'article 4 de la present llei, en els apartats 1 i 2, es realitze de manera que els supose les mínimes incomoditats i perjuís. En particular, es procurarà per tots els mitjans previstos en les lleis que estes persones en les seues actuacions processals no tinguen relació directa visual o sonora amb els imputats o acusats per la comissió d'accions terroristes.

En tot cas, els jutges i tribunals vetlaran i protegiran la dignitat i la seguretat personal de les víctimes en la tramitació del procés, evitant la utilització de signes i inscripcions que puguen ofendre-les o denigrar-les.

Article 50. *Informació especialitzada.*

1. Les administracions públiques amb competència en matèria de mitjans materials sobre la Justícia, en col·laboració amb els òrgans de govern del Poder Judicial, establiran els mecanismes d'informació personalitzada que permeten a les persones assenyalades en l'article 4 de la present llei conèixer l'estat dels procediments en els quals són part i, si és el cas, de les accions judicials que poden iniciar en defensa dels seus drets.

Específicament, el Ministeri de Justícia establirà una Oficina d'Informació i Assistència a les Víctimes del Terrorisme en l'Audiència Nacional.

2. Els esmentats mecanismes d'informació poden consistir en la creació d'oficines específiques, en la presentació telemàtica d'informacions i en qualsevol altre que permeta obtenir la informació que desitgen tot minorant la dificultat d'obtenir-la.

3. Les persones que presten l'esmentada informació i atenció hauran de tindre la qualificació suficient per a evitar la duplicitat de tràmits i haver de personar-se innecessàriament davant dels corresponents òrgans jurisdiccionals.

Article 51. Oficina d'Informació i Assistència a les Víctimes del Terrorisme.

Entre les funcions de l'Oficina d'Informació i Assistència a les Víctimes del Terrorisme de l'Audiència Nacional es troben:

- Facilitar informació sobre l'estat dels procediments que afecten les víctimes del terrorisme.
- Assessorar les víctimes del terrorisme en tot allò que fa referència als processos penals i contenciosos administratius que els afecten.
- Oferir acompanyament personal als juís que se celebren en relació amb els actes terroristes dels quals duguen causa els afectats.
- Promoure la salvaguarda de la seguretat i intimitat de les víctimes quan participen en els processos judicials, per a protegir-les d'ingerències il·legítimes o actes d'intimidació i represàlia i qualsevol altre acte d'ofensa i denigració.
- Establir vies d'informació a la víctima sobre tot allò que fa referència a l'execució penitenciària, fins al moment del compliment íntegre de les penes. Particularment, en els supòsits que impliquen concessió de beneficis o excarceració dels penats.

TÍTOL SEXT

Reconeixements i condecoracions

Article 52. Condecoracions.

1. La Reial Orde de Reconeixement Civil a les Víctimes del Terrorisme configura l'acció honorífica específica de l'Estat a fi d'honar les víctimes del terrorisme.

2. Esta acció honorífica s'atorga, amb el grau de Gran Creu, a títol pòstum, als morts en actes terroristes, i, amb el grau de Comanda, als ferits i segrestats en actes terroristes.

3. El procediment per al seu reconeixement és el previst en l'article 54 d'esta llei.

Article 53. Requisits per a la concessió de les condecoracions.

1. Les víctimes del terrorisme a què es referix l'article 4, apartats 1 i 2 d'esta llei, podran sol·licitar la concessió de les condecoracions indicades. També podran sol·licitar-les les persones a les quals es referix l'article 5 i aquelles altres que hagen sigut objecte d'un atemptat terrorista del qual no s'hagen derivat danys, lesions o seqüeles.

Amb independència de l'anterior, el Ministeri de la Presidència podrà, d'ofici i amb la consulta prèvia als destinataris, iniciar l'expedient de reconeixement quan tinga coneixement dels fets que poden provocar el seu reconeixement.

2. Les condecoracions en cap cas podran ser concedides als qui, en la seua trajectòria personal o professional, hagen mostrat comportaments contraris als valors representats en la Constitució i en la present llei i als Drets Humans reconeguts en els tractats internacionals.

Article 54. Procediment per a la concessió de condecoracions.

1. Correspondrà al Ministeri de la Presidència la tramitació dels procediments de concessió de les condecoracions. Els dits expedients podran ser iniciats a instància

d'alguna de les persones a les quals es referix l'article 4 d'esta llei, en els apartats 1 i 2, a les persones que hagen patit el delictes, encara que no estiguen compreses dins de les indicades en els apartats anteriors, o bé d'ofici, amb la consulta prèvia als destinataris, pel mateix ministeri, quan tinga coneixement de situacions que puguen donar lloc al reconeixement del dret.

Quan la proposta de condecoració siga la de Gran Creu, la seua resolució es produirà mitjançant un real decret aprovat en Consell de Ministres a proposta del Ministeri de la Presidència.

Quan la proposta de concessió siga en el grau de Comanda, la resolució correspon al ministre de la Presidència i serà dictada en nom de Sa Majestat el Rei.

2. El termini per a la sol·licitud o per a la iniciació d'ofici serà de cinc anys.

3. El termini màxim per a notificar la resolució de les sol·licituds serà de dotze mesos des de la data d'entrada en el registre de l'òrgan competent per a tramitar-la. En aquells procediments en què no recaiga una resolució dins del termini assenyalat, les sol·licituds es consideraran estimades.

4. La resolució estimatòria o desestimatòria posarà fi a la via administrativa i es podrà interposar contra esta un recurs contenciós administratiu.

5. La concessió d'una condecoració no comportarà per si mateixa cap dret respecte a les indemnitzacions previstes en esta llei.

Article 55. Reconeixement de la condició de víctima del terrorisme en l'activitat honorífica de l'Estat.

Amb independència del que s'ha dit anteriorment, la condició de víctima del terrorisme serà especialment avaluable per a la concessió de les condecoracions i recompenses que puguen correspondre'ls d'acord amb la professió, ocupació o lloc de residència.

Article 56. Reconeixement i memòria de les víctimes del terrorisme.

Els poders públics impulsaran mesures actives per a assegurar, dins del màxim respecte i dignificació de les víctimes, i per mitjà d'actes, símbols, monuments o elements anàlegs, el record i el reconeixement de les víctimes del terrorisme.

Article 57. Centre Nacional per a la Memòria de les Víctimes del Terrorisme.

El Govern constituirà un Centre Nacional per a la Memòria de les Víctimes del Terrorisme, que tindrà com a objectiu preservar i difondre els valors democràtics i ètics que encarnen les víctimes del terrorisme, construir la memòria col·lectiva de les víctimes i conscienciar el conjunt de la població per a la defensa de la llibertat i dels drets humans i contra el terrorisme. El Centre Nacional per a la Memòria de les Víctimes del Terrorisme tindrà la seu a la Comunitat Autònoma del País Basc.

Article 58. Reconeixement institucional de la presència de les víctimes.

Es vetlarà per destacar la presència protocol·lària i el reconeixement social de les víctimes del terrorisme en tots els actes institucionals que els afecten.

Article 59. Educació per a la defensa de la llibertat, la democràcia i la pau.

Les administracions educatives, a fi de garantir el respecte dels drets humans i la defensa de la llibertat dins dels principis democràtics de convivència, impulsaran plans i projectes d'educació per a la llibertat, la democràcia i la pau, en els quals es procurarà la presència del testimoni directe de les víctimes del terrorisme.

Article 60. *Dia de record i homenatge a les víctimes del terrorisme.*

Es declara el dia 27 de juny de cada any com el dia de record i homenatge a les víctimes del terrorisme.

El dia 11 de març de cada any es commemorarà el dia europeu de les víctimes del terrorisme.

Les institucions públiques, en eixes dates, impulsaran actes de reconeixement a les víctimes del terrorisme amb l'objecte de mantindre la seua memòria i reivindicar el seu missatge ètic.

TÍTOL SÈPTIM

Tutela institucional i suport a les víctimes del terrorisme

CAPÍTOL PRIMER

Tutela institucional

Article 61. *Defensa de l'honor i la dignitat de les víctimes.*

1. L'Estat assumix la defensa de la dignitat de les víctimes, i estableix la prohibició d'exhibir públicament monuments, escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives o d'exaltació o enaltiment individual o col·lectiu del terrorisme, dels terroristes o de les organitzacions terroristes.

2. Les administracions públiques, en l'exercici de les seues competències, adoptaran les mesures necessàries per a complir esta prohibició. Tot això sense perjudi de les actuacions que les víctimes i els seus familiars puguen dur a terme en defensa del seu dret a l'honor i la dignitat.

3. Així mateix, previndran i evitaran la realització d'actes efectuats en públic que comporten descrèdit, menyspreu o humiliació de les víctimes o dels seus familiars, exaltació del terrorisme, homenatge o concessió pública de distincions als terroristes.

4. Els delegats del Govern a les comunitats autònomes vetllaran pel compliment de l'obligació establida en els apartats anteriors, per part de les corporacions locals, a l'efecte de la reclamació d'ofici davant dels tribunals de justícia que siguen competents.

Article 62. *Tutela institucional a les víctimes del terrorisme.*

1. El Ministeri de l'Interior designarà un òrgan de l'Administració General de l'Estat que tindrà com a finalitat ser un instrument de relació, ajuda i orientació a les persones i els familiars que patisquen l'acció del terrorisme.

2. Així mateix, este òrgan actuarà en la formulació de propostes de reformes normatives o organitzatives que optimitzen el règim d'assistència i prestacions establert que puga establir-se per a afavorir-ne la situació.

Article 63. *Informes sobre la situació de les víctimes del terrorisme.*

1. El Ministeri de l'Interior, en l'exercici de les seues funcions d'assessorament, avaluació, col·laboració institucional, elaborarà informes i realitzarà estudis, així com propostes d'actuació en matèria d'assistència a les víctimes del terrorisme.

2. Els dits informes sobre la situació de les víctimes del terrorisme destacaran, així mateix, les necessitats de reforma legal a fi de garantir que l'aplicació de les mesures de protecció adoptades puguen assegurar el màxim nivell de tutela per a les víctimes del terrorisme. Anualment, el Ministeri de l'Interior remetrà al Parlament un informe sobre la situació del col·lectiu de víctimes del terrorisme i, si és el cas, propostes d'actuació.

3. Per a l'elaboració d'estos estudis i informes es procurarà, en tot cas, la participació de les comunitats autònomes, les entitats locals, els agents socials i les associacions de víctimes.

CAPÍTOL SEGON

Foment del moviment associatiu i fundacional

Article 64. *Reconeixement del paper i la rellevància del moviment associatiu.*

1. Les associacions i fundacions de víctimes del terrorisme contribueixen a fomentar la unió entre les víctimes, la defensa dels seus interessos i la millora de la seua condició i promouen la conscienciació social contra el terrorisme i la preservació de la memòria. Per este motiu, la seua actuació gaudix del reconeixement social que permet a les administracions públiques fomentar la seua creació i el seu manteniment.

2. Les associacions i fundacions de víctimes del terrorisme són reconegudes per la present llei com a representants d'estes.

Article 65. *Activitat subvencional.*

L'Administració General de l'Estat, en els termes i les condicions que es determinen en les normes de desplegament, haurà de concedir subvencions a les associacions l'objecte de les quals siga la representació i defensa dels interessos de les víctimes del terrorisme. En l'establiment d'este règim subvencional es prioritzarà aquelles associacions que compten amb un nombre més gran de víctimes per a la qual cosa s'establirà un procediment perquè, amb el consentiment dels interessats, esta condició es puga fer pública a l'òrgan competent per a concedir les subvencions, així com la labor assistencial a favor de les víctimes del terrorisme que es realitze per part de les organitzacions.

ANNEX I**Indemnitzacions per danys físics i psicofísics. Barems**

Taula I. *Indemnitzacions per defunció i incapacitats permanents*

Concepte	Euros
Defunció	250.000,00
Gran invalidesa	500.000,00
Incapacitat permanent absoluta	180.000,00
Incapacitat permanent total	100.000,00
Incapacitat permanent parcial	75.000,00

Taula II. *Indemnitzacions per lesions permanents no invalidants*

Les indemnitzacions per lesions permanents no invalidants s'establiran d'acord amb el que disposa el Reial Decret Legislatiu 8/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehícles de Motor i d'acord amb el barem resultant de l'aplicació de la legislació de Seguretat Social sobre quanties de les indemnitzacions de les lesions, mutilacions i deformacions definitives i no invalidants, causades per accident de treball o malaltia professional.

Taula III. *Indemnitzacions per incapacitat temporal i per segrest*

Concepte	Indemnitzacions
Incapacitat temporal	IPREM/dia x 2, fins al límit de 18 mensualitats.
Segrest	IPREM/dia x 3, fins al límit del que estableix este annex per a la incapacitat permanent parcial.

Disposició addicional primera. *Aplicació retroactiva als qui ja hagen obtingut ajudes i indemnitzacions.*

Els qui amb anterioritat a l'entrada en vigor de la llei hagen percebut com a resultat total de l'import de les ajudes i del pagament, si és el cas, de les quanties per responsabilitat civil fixada en sentència ferma, una quantia inferior a la que assenyala l'annex I d'esta llei, podran sol·licitar en el termini d'un any, a comptar de l'entrada en vigor del reglament de la llei, l'abonament de les diferències que puguen correspondre'ls.

Disposició addicional segona. *Comissió d'Anàlisi del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.*

1. En el si del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut es constituirà, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la present llei, una comissió d'anàlisi del tractament de les víctimes del terrorisme que done suport tècnicament i oriente la planificació de les mesures sanitàries previstes en esta llei, avalue i propose les necessàries per a l'aplicació del protocol sanitari i qualssevol altres mesures que es consideren necessàries perquè el sector sanitari contribuïsca a l'atenció especialitzada en este àmbit.

2. La Comissió de Tractament de les Víctimes del Terrorisme del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut estarà composta per representants de les comunitats autònomes.

3. La Comissió emetrà un informe anual que serà remés al Ple del Consell Interterritorial.

Disposició addicional tercera. *Pla d'Ocupació.*

1. En el marc del Pla d'Ocupació del Regne d'Espanya, s'inclourà un programa d'acció específic per a les persones previstes en l'article 4, apartat 1 d'esta llei i que consten inscrites com a demandants d'ocupació.

2. Este programa inclourà mesures per a afavorir l'inici d'una nova activitat per compte propi.

Disposició addicional quarta. *Mesures d'ocupació pública.*

Les administracions públiques adoptaran, en l'àmbit de les seues competències, les mesures que conduïxen a afavorir l'accés de les víctimes del terrorisme a l'ocupació pública.

Disposició addicional quinta. *Competències autonòmiques.*

Tot el que estableix la present llei es considerarà sense perjudi de les competències de les comunitats autònomes en la matèria.

Disposició addicional sexta. *Carta Europea de Drets de les Víctimes del Terrorisme.*

El Govern recolzarà i impulsarà l'aprovació de la Carta Europea de Drets de les Víctimes del Terrorisme, redactada en col·laboració amb totes les associacions de víctimes del terrorisme de l'àmbit europeu.

Disposició addicional setèima. *Actualització de les indemnitzacions per danys físics i psicofísics.*

Les ajudes i indemnitzacions regulades en esta llei seran objecte d'actualització periòdica d'acord amb les previsions que contenen les lleis anuals de pressupostos generals de l'Estat.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que estableix la present llei.

Disposició final primera. *Desplegament reglamentari.*

1. El Govern, en el termini de 6 mesos a partir de l'entrada en vigor d'esta llei, a proposta conjunta dels ministeris de Justícia, Economia i Hisenda, de l'Interior i de Treball i Immigració, desplegarà reglamentàriament el que esta disposa.

2. En el termini d'1 any, l'Administració General de l'Estat establirà els criteris essencials per a l'elaboració dels protocols d'actuació per a situacions derivades d'un atemptat terrorista. Igualment, en el dit termini, impulsarà i coordinarà l'elaboració, execució i difusió d'eixos protocols d'actuació per part del conjunt d'administracions públiques competents en la matèria.

Disposició final segona. *Consideració de les associacions de víctimes com a associacions d'utilitat pública.*

Es modifica l'article 32.1.a) de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, que queda redactat en els termes següents:

«a) Que els seus fins estatutaris tendisquen a promoure l'interés general, en els termes definits per l'article 31.3 d'esta llei, i siguen de caràcter cívic, educatiu, científic, cultural, esportiu, sanitari, de promoció dels valors constitucionals, de promoció dels drets humans, de víctimes del terrorisme, d'assistència social, de cooperació per al desenrotllament, de promoció de la dona, de promoció i protecció de la família, de protecció de la infància, de foment de la igualtat d'oportunitats i de la tolerància, de defensa del medi ambient, de foment de l'economia social o de la investigació, de promoció del voluntariat social, de defensa de consumidors i usuaris, de promoció i atenció a les persones en risc d'exclusió per raons les físiques, socials, econòmiques o culturals, i qualssevol altres de naturalesa semblant.»

Disposició final tercera. *Consignació economicopressupostària de la llei.*

1. El Govern elevarà a les Corts Generals un projecte de llei de concessió d'un crèdit extraordinari per a finançar els pagaments previsibles a partir de l'entrada en vigor de la llei.

2. Les necessitats pressupostàries ordinàries figuraran en les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

Disposició final quarta. *Normes supletòries.*

En allò que no preveu esta llei, serà aplicable la legislació sobre rescabament a les víctimes de delictes de terrorisme o bandes armades, les disposicions sobre subvencions i ajudes públiques i, si és el cas, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor el mateix dia que es publique en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 22 de setembre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO